

25–26 лютого 2010 р. у ВНУ відбувся Всеукраїнський науково-культурологічний семінар «Леся Українка та її родина», приурочений до ювілеїв членів славетної родини Драгоманових-Косачів: Олени Пчілки (1849–1930), Михайла Косача (1869–1903), Миколи Косача (1884–1937), Юрія Косача (1908(9)–1990). Організаторами наукового заходу виступили: Міністерство освіти і науки України, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Науково-дослідний інститут Лесі Українки та Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України.

На семінар було подано 41 заявку – 15 з-поза меж м. Луцька. Окрім науковців ВНУ, в роботі зібрання взяли участь гості з Києва, Львова, Рівного, Івано-Франківська, Дрогобича, Бердянська, Ялти.

25 лютого, після вітальних слів учасникам наукового семінару розпочалася робота пленарного засідання. На ньому співголювали ректор Волинського національного університету проф. І. Я. Коцан та директор Науково-дослідного інституту Лесі Українки акад. М. Г. Жулинський.

На пленарному засіданні прозвучали наукові доповіді: *М. Сулими*, д. філол. н., члена-кореспондента НАН України, заступника директора Інституту літератури Т. Шевченка НАН України, «Олена Пчілка і її переспіви псалмів Давидових»; *С. Кіраля*, д. філол. н., професора кафедри української, англійської та латинської мов імені М. Драгоманова Національного університету біоресурсів та природокористування України, «Олена Пчілка як популяризатор творчості Трохима Зінківського»; *Р. Радішевського*, д. філол. н., члена-кореспондента НАН України, директора Міжнародної школи україністики НАН України, завідувача кафедри полоністики Інституту філології Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, провідного наукового співробітника Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України, «Олена Пчілка – перекладач водевілю невідомого польського автора “Червона квітка”»; *С. Кочерги*, докторанта кафедри теорії літератури, зарубіжної літератури та журналістики Волинського національного університету ім. Лесі Українки, «Ялтинське оточення Лесі Українки»; *Л. Мірошніченко*, к. філол. н.,

провідного наукового співробітника Відділу рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України, «Пам'ять про Лесю Українку (з листування Кривинюків) 1929–1930 рр.»; *А. Дибби*, молодшого наукового співробітника Відділу рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України «“Світлом і теплом була для мене Леся Українка”»: Спогади Антоніни Макарової про Лесю Українку та її родину: текст і контекст»; *В. Шевчука*, к. фіз.-мат. н., завідувача лабораторії кристалів факультету електроніки Львівського національного університету ім. І. Франка, «Життєвий шлях та наукова діяльність Михайла Косача»; *Р. Тхорук*, к. філол. н., доцента кафедри української літератури Рівненського державного гуманітарного університету, «Комедія Олени Пчілки “Світова річ”»: тематично-структурні зсуви».

Після пленарного засідання для учасників та гостей семінару проведено презентації художніх і наукових видань:

– тритомне видання вибраних творів Юрія Косача, що з'явилося у «Бібліотеці української героїки», представляв упорядник – д. філол. н., чл.-кор. НАН України, директор Міжнародної школи україністики НАН України, завідувач кафедри полоністики Інституту філології Київського національного університету ім. Т. Шевченка, провідний науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України *Р. Радішевський*;

– монографію «Драма свободи в модернізмі. Пророчі голоси драматургії Лесі Українки» представляла авторка – к. філол. н., науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України *Л. Демська-Будзулак*.

Після презентацій книжкових новинок учасники семінару відвідали виставку в музеї Лесі Українки ВНУ “Олена Пчілка та Юрій Косач: перегук поколінь”.

Увечері цього ж дня учасники семінару, а також лучани і гості міста мали змогу переглянути виставу Національного академічного драматичного театру імені І. Франка за драматичною поемою Лесі Українки «На полі крові». Режисером-постановником твору виступив *Ю. Розстальний*, а ролі виконували *О. Ступка (Юда)* та *Д. Рибалевський (Прочанин)*.

Другий день роботи семінару розпочався презентацією мистецьких та наукових видань, підготованих у Науково-дослідному інституті Лесі Українки:

– видання «Українські народні узори. Зібрала Ольга Косач-Кривинюк. Випуск II зі змінами й доповненнями» представляли керівник і упорядники проекту: А. Силюк – директор Волинського краєзнавчого музею, Н. Сташенко – докторант Волинського національного університету ім. Лесі Українки, В. Комзюк – завідувач Літературно-меморіального музею-садиби Лесі Українки в с. Колодяжному, Н. Пушкар – головний хранитель фондів Волинського краєзнавчого музею;

– збірники наукових праць і матеріалів у 3-х томах «Леся Українка: доба і творчість» представляла упорядник Н. Сташенко;

– монографію «Юрій Косач між минулим і сучасним. Історична проза письменника 1930-х років» представляв автор – к. філол. н, вчений секретар Науково-дослідного інституту Лесі Українки С. Романов.

Після презентації розпочалися засідання секцій, робота у яких велася за такими напрямками:

1. Творча індивідуальність Лесі Українки.

2. Драгоманови-Косачі як письменницька родина.

На засіданні секцій прозвучали наукові доповіді: *М. Моклиці*, д. філол. н., професора, завідувача кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ, «Полемічний аспект філософсько-релігійної лектури Лесі Українки»; *Н. Колошук*, д. філол. н., професора кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ, «Самоаналіз та самооцінка в епістолярії Лесі Українки»; *С. Богдан*, к. філол. н., професора, завідувача кафедри історії та культури української мови ВНУ, «Функціонально-прагматичне навантаження епітетів в епістолярних текстах Лесі Українки»; *Н. Сташенко*, докторанта ВНУ, «Леся Українка та родина Косачів на сторінках львівського видання “Наші дні” (1941–1944 рр.)»; *В. Школи*, к. філол. н., доцента кафедри української та зарубіжної літератури Інституту філології Бердянського державного педагогічного університету, «Жанрова специфіка драматургії Олени Пчілки»; *В. Соколової*, к. філол. н.,

доцента кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ, «Античні рефлексії кавказьких маршрутів Лесі Українки»; *Т. Левчук*, к. філол. н., доцента кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ, «Геніальність Лесі Українки як культурософська проблема»; *Н. Данилюк*, к. філол. н., доцента кафедри української мови ВНУ, «Народнопісенне слово в поезії Лесі Українки й Агатангела Кримського»; *В. Сірук*, к. філол. н., доцента кафедри української літератури ВНУ, «Ліричний наратив: мала проза Лесі Українки»; *С. Романова*, к. філол. н., вченого секретаря Науково-дослідного інституту Лесі Українки ВНУ, «Роман Юрія Косача “Сузір’я Лебеда” в контексті родинної історії Драгоманових-Косачів»; *В. Савчук*, к. філол. н., ст. викладача кафедри управлінської діяльності Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, «Філософія життя Михайла Косача крізь призму його епістолярію»; *Н. Пушкар*, головного хранителя фондів Волинського краєзнавчого музею «Три меморіальні реліквії родини Косачів із фондів Волинського краєзнавчого музею»; *Т. Данилюк-Терещук*, завідувача музею Лесі Українки ВНУ, «Спогади Олени Пчілки»; *Л. Златогорської*, завідувача науково-дослідної лабораторії вивчення творчості Лесі Українки ім. О. Рисака ВНУ, «Леся Українка та родина Драгоманових-Косачів на сторінках журналу “Слово і час”»; *А. Радько*, працівника Науково-дослідного інституту Лесі Українки ВНУ, «Перше Повне зібрання творів Лесі Українки (1923–1925 рр.) (історія створення)»; *О. Дмитрук*, аспіранта кафедри української літератури Рівненського державного гуманітарного університету, «Емігрант і національна ідентичність у збірці новел Юрія Косача “Лиха доля з Маракайбо”»; *О. Головій*, аспіранта кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ, «Проблема реалізму та натуралізму в оцінці Лесі Українки (на матеріалі епістолярної спадщини)»; *О. Вісич*, аспіранта кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ, «Театр як концептуальний чинник Музею Лесі Українки в Ялті»; *О. Кучеренка*, вчительки соціально-гуманітарних дисциплін Луцького НРЦ, «Олена Пчілка – шевченкознавець і громадський діяч» та ін.

Сергій Романов